

זיכרון
בסלון

ערכת
מוסרי
עדות

www.zikaronbasalon.com

ערכה למוסרי עדות בזיכרון בסלון

מה בערכה?

1. תיאור כללי של מפגש של זיכרון בסלון
2. תזכורת לחשיבות מסירת העדות
3. הנחייה כיצד לאסוף את העדות ולמקד אותה לקראת מסירת הסיפור
4. כיצד לבנות את העדות
5. שאלות מפתח
6. טיפים כיצד למסור ולספר את הסיפור
7. כלי עזר

ברוכים הבאים למשפחת זיכרון בסלון!
אנחנו שמחות ונרגשים שבחרתם ובחרתן להצטרף
למסורת ישראלית חדשה של יותר משני מיליון
בני אדם שמציינים את יום הזיכרון לשואה בסלון
ביתם, בדרך אישית, אינטימית ומלאת משמעות.

כל עדות וכל מפגש של זיכרון בסלון הוא עולם
ומלואו, אבל הידיעה שבמקביל לעדותכם,
מתקיימים עוד אלפי סלונים בכל העולם, עם אלפי
עדויות, הופכת את הפעולה הפרטית והאישית של
כל אחד ואחת מאיתנו, לחלק ממסורת ישראלית
חדשה ומרגשת במיוחד.

ערכה זו מבוססת על חוויות של אלפי נותני עדות,
ומבקשת לשתף אתכם בחוכמת ההמונים ולסייע
לכם ללמוד מהניסיון המשותף של נותני העדות
בזיכרון בסלון.

הערכה תדריך ותלווה אתכם בתהליך איסוף הסיפור
המשפחתי שלכם, ולארגן אותו לקראת שיתוף בסלון.
כדי שהסיפור שלכם יישאר רלוונטי ומשמעותי
לשנים ארוכות קדימה.

אנחנו בטוחים שצפויה לך ולאורחים שלך חוויה
משמעותית ומיוחדת במינה.

עדות

החלק הראשון של המפגש מתמקד בעדות ההיסטורית, והוא ההזדמנות שלכם לשתף ולחלוק את הסיפור המשפחתי שלכם עם יקירכם עם בני משפחה, חברים, מכרים, שכנים ואורחים שעדיין לא הכרתם. לרוב, חלק זה נמשך כ-45 דקות, ובמהלכה משתפים את הסיפור של שורדת השואה. העדות נועדה להבטיח שלעולם לא נשכח את השואה ואת הגבורה של הנספים.

שיתופי

החלק השני הוא החלק השיתופי, שבו כל אורחי הערב מוזמנים לשתף ולבטא עצמם, בכל אופן שיבחרו - שיר, קטע קריאה, סיפור ואפילו תפילה. הבמה פתוחה לכל אורח ולכל שיתוף.

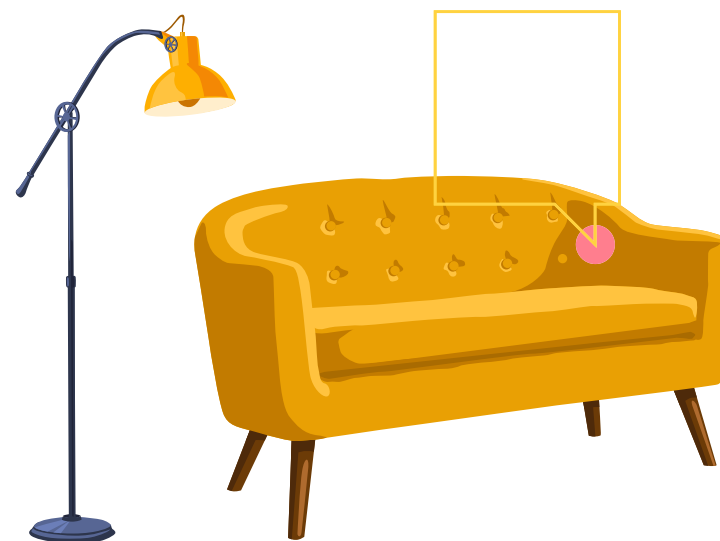
דיון

החלק השלישי הוא החלק שבו משתתפי הסלון מוזמנים לדון יחד בלקחי השואה, שאנחנו, כפרטים וכחברה, יכולים ללמוד מהם לעתיד.

איך נראה מפגש של זיכרון בסלון?

כל מפגש של זיכרון בסלון נראה ומתנהג אחרת, אבל אנחנו ממליצים על מפגש שכולל שלושה חלקים: עדות, שיתוף ודיון. הכי חשוב שכולם ירגישו בבית!

2

כל סיפור חשוב

יש לנו בני ובנות דורות ההמשך את הזכות וההזדמנות לשמוע, לחקור ולאסוף את הסיפורים המשפחתיים שלנו. כל סיפור שאנחנו יכולים לקבל, לזכור ולהעביר הלאה הוא ראוי וחשוב. כל שורדי ונספי השואה זכאים שיזכרו אותם.

אתם עומדים לקחת את לפיד הזיכרון לידיכם לספר את סיפורם של יקירכם ולהמשיך את המורשת ואת המסורת של "והיגדת לבנך"

3

כיצד לאסוף, לעבד ולמקד את הסיפור

- לכל סיפור יש התחלה, אמצע וסוף. אנחנו מספרים את העבר כדי להתחבר לכאן ועכשיו ולהשפיע על העתיד
- מומלץ למקד את סיפורכם באדם ספציפי או באירוע מרכזי אחד
- מומלץ לשמור את הסיפור אישי ככל שניתן
- מומלץ להתמקד בתקופת השואה ולהמעיט בתיאור התקופה שאחרי
- זכרו - העדות שייכת לאדם אחר. אתם לא צינור להעברת המידע והסיפור - אבל גם לא הגיבורים הראשיים שלו. השתדלו לשמור את הפוקוס בסיפורו של השורד שאת עדותו אתם מביאים
- שמרו על מסגרת הזמן ובדקו מראש שאתם לא זולגים לעלילות משנה

התמקדו בגרעין הסיפור

הקדישו את מירב הזמן ותשומת הלב לתיאור וסיפור, הזמן או המאורע שבחרתם להתמקד בו. תארו אותה באופן מפורט ככל האפשר ונאמן ככל האפשר לדרך שבה העדות הזו הגיעה לאוזניכם.

נקודת התפנית

נקודת התפנית היא סימן לסיום שלב העדות ההיסטורית. הרגע שבו המאורע עליו בחרתם לספר הסתיים, או הנקודה בה הסתיימה המלחמה.

סיום

נקודת הסיום של הסיפור היא הרגע הנכון לחזור לנקודת ההתחלה ולנסות לסגור את "מעגל" הסיפור ולהשאיר את יושבי הסלון עם מחשבה על העתיד שנובעת מהסיפור שבחרתם לספר.

מסר ותובנות

בסיום העדות ניתן להעביר מסר או תובנה למשתתפי הסלון. זה יכול להיות מסר אישי שלכם, בהסתכלות קדימה לעתיד טוב יותר, או מסר לתפיסת עולם משפט מייצג של הדמות המרכזית שעליה בחרתם לספר.

- מומלץ למקד את העדות בתקופת השואה, אך ניתן לספר על הדמות עליה בחרתם לספר, ועל סיפור חייה לאחר השואה. נסו למקד חלק זה למסגרת הזמן.
- נכון וראוי לסטות מהסיפור לעלילות משנה אחדות. חשוב לדאוג שלא עושים זאת יותר מדי ולזמן ארוך מדי
- רצוי ומומלץ לספר על בני משפחה, שכנים, חברים, בני קהילה שקשורים לעדות ולמוסר העדות. חשוב לזכור שהן דמויות משנה ולא הגיבורים הראשיים שלו.

כיצד לבנות את העדות

פתיח

הציגו את עצמכם וספרו על הקשר שלכם עם שורדלת השואה.

שאלה פתוחה

שתפו את הקהל בשאלה פתוחה, אמירה או מחשבה. כך תלכדו את תשומת הלב של השומעים, תסקרנו אותם ותשמרו על הקשב שלהם לאורך העדות כולה.

שאלות מכוונות

לפני כתיבת הסיפור, מומלץ להתייחס ולאסוף מידע על השאלות הבאות:

- מהי תקופת הזמן עליה מספרים? מהו המאורע עליו מספרים? כיצד נראה המקום עליו שמספרים? כיצד אתם מדמיינים את המקום עליו אתם מספרים? מהם התחושות והמסרים אותם אתם רוצים להעביר? מה הקשר שלך לדמות מרכזית?

על הדמות המרכזית וחייה לפני המלחמה

- שם וכינויי
- שם נעורים
- תאריך לידה
- מקום לידה
- על המשפחה הגרעינית והמורחבת- כמה בני משפחה היו, שמותיהם, מקצועם ועיסוקם
- על חיי הדת והמסורת של הדמות המרכזית ומשפחתה
- בת כמה הדמות המרכזית כשהמלחמה הגיעה אליה?

תקופת המלחמה

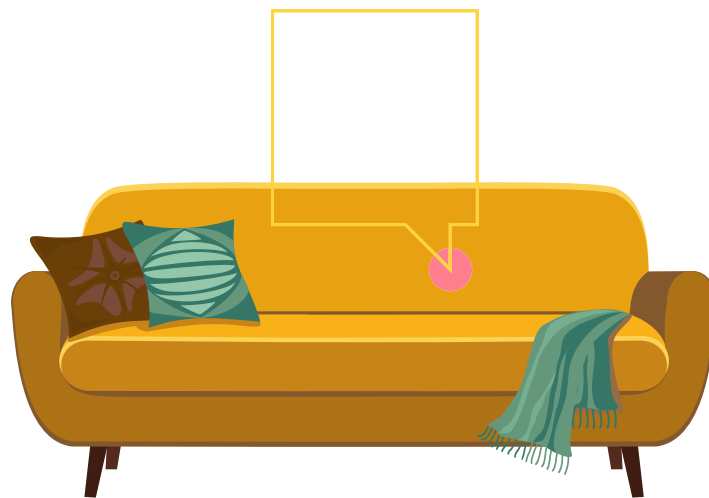
- היכן הייתה משפחתה בזמן המלחמה
- שיר או סיפור שליוו את הדמות בזמן המלחמה
- רגע בו התקבלה החלטה גורלית על-ידי הדמות המרכזית
- האם מישהו עזר לה במהלך המלחמה?
- עם מי הייתה משחקת ומדברת? איך נראו חיי היום-יום שלה?

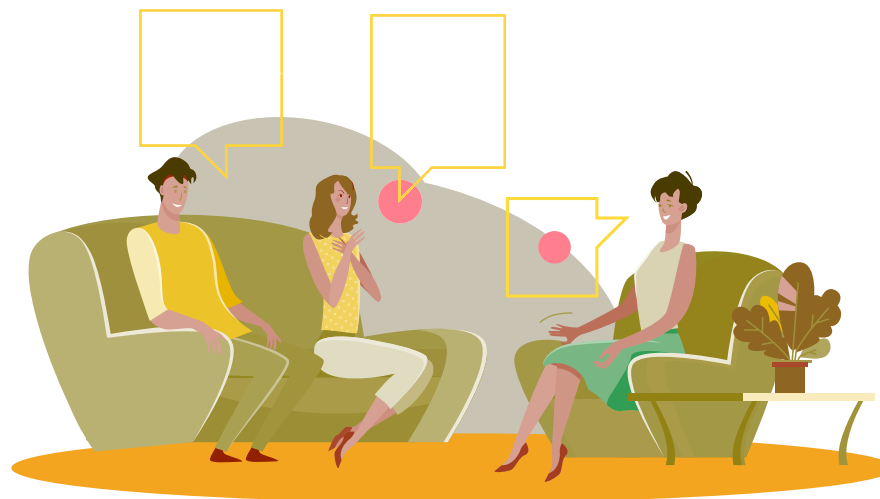
ההגעה לישראל והחיים בישראל

- עם תום המלחמה היכן הייתה?
- כיצד הגיעה לישראל ועם מי?
- על המפגש הראשוני עם האוכלוסייה והחיים בישראל- מה חוותה הדמות המרכזית?

מסר למשתתפי הסלון

- מדוע חשוב לך לספר ולהעביר את הזיכרון הלאה?
- איזה מסר היית רוצה להעביר הלאה?
- מה חשוב לך שילמדו משתתפי הסלון מלקחי השואה?

טיפים: איך לספר את הסיפור

למה דווקא זיכרון בסלון?

לשתף את הסיבה שבגינה בחרתם להשתתף בזיכרון בסלון, ומה הוביל אתכם לכך. דבר זה יחבר אתכם ליושבי הסלון.

התכוננו למסגרת הזמן של הסיפור

הערב נפתח בסיפור שלכם. חלק זה אורך כשעה, וכולל שאלות ותשובות מיושבי הסלון אליכם.

הקדישו זמן להכנה מוקדמת

נסו לבצע תחקיר קצר ולהשלים חלקי פאזל חסרים- יצירת קשר עם בני משפחה, חיפוש במאגרי מידע ובארכיונים, ועוד.

לא תמיד חייבים לדעת הכל!

זה בסדר לשתף בהשערות ובתחושות, לגבי מה שאתם לא יודעים. במידה והייתה שתיקה במשפחה על מאורעות השואה, לספר עליה, ולשתף במה שאתם כן יודעים.

"דברים שיוצאים מהלב, נכנסים אל הלב"

היו אתם, הביאו את עצמכם, שתפו ברגשות, מחשבות ותהיות.

מספרים בפעם הראשונה?

תתרגלו ותספרו לחברים קרובים. דבר זה יסייע לכם להתמקד, לוודא שהסיפור מובן, ושהמסר נקלט כמו שרציתם.

מספרים אצלכם בסלון?

השתמשו במקום ובהקשר כדי לחבר את יושבי הסלון לסיפור שלכם.

מתארחים בסלון אחר?

ספרו על ההתרגשות ועל הזכות להמשיך את המסורת ולהמשיך להעביר את זיכרון השואה והסיפור המשפחתי שלכם הלאה לדורות הבאים.

כלי עזר

מה הלאה?

הירשמו בתור נותני עדות באתר
www.zikaronbasalon.com/עדות

להרשמה כמארחים - (לינק לאתר)
<https://www.zikaronbasalon.com>

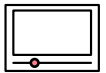
הצטרפו לקבוצת הפייסבוק שלנו
 "זיכרון בסלון - דור שני, משתפים ומשתתפים"
<https://www.facebook.com/groups/1267521626697609>

לשאלות ובירורים
edut@zikaronbasalon.com
 050-6060-705

אין טוב ממראה עיניים ולכן אנחנו ממליצים לעשות שימוש בעזרים ויזואליים ופיזיים שיכולים לסייע ליושבי הסלון "להכיר" את הדמות עליה אתם מספרים ו"להרגיש" את הסיפור.

מצגת

שמרו אותה כמה שיותר ויזואלית וכמה שפחות טקסטואלית. (מומלץ לבדוק מראש אם בסלון שבו אתם מדברים יש את הציוד הדרוש להצגת המצגת)

תמונות

שתפו כל תמונה שיש בידיכם של השורד כילד או כמבוגר. תמונות של המקומות עליהם אתם מדברים בסיפור. לא סתם אומרים שתמונה אחת שווה 1,000 מילים.

אביזרים

חפצים, מכתבים, מסמכים. הציגו כל אלמנט שיש לכם שיכול להפוך את העדות ליותר מוחשית.

קטע מוסיקה או שירה

ניתן לשיר או להשמיע שיר שקשור לסיפור או למשפחה בתקופת השואה.

מתכון

ניתן להביא מאכל שהיו נוהגים לאכול בבית, או לחלק את המתכון.

